

förordning föreskrifver och sådan den lyder, bör ändras till lättnad för dem, som äro deraf onödigt besvärade. Alltså vill jag härmed föreslå,

det hemmansegare och torpare, som en gång fått sina handlingar inregistrerade i mantalslängden vid offentlig mantalsskrifningsförrättning samt till vederbörande pastor uppgifvit alla för året varande personella förändringar, måtte varda befriade från att vid mantalsförrättning sig eller genom ombud infinna, in- till dess ändring i eganderättsförhållandet kan uppstå.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1881.

Olof Andersson.

N:o 73.

Af Herr Friherre **A. E. Nordenskiöld**: *Om anslag för aflö-
nande af ytterligare en intendent vid Riksmuseum.*

Under de senare åren hafva mycket betydande samlingar af växtförsteningar blifvit hopade på Naturhistoriska Riksmuseum. En del af dessa hafva, sedan de af in- och utländska vetenskapsmän blifvit bearbetade och beskrifna i afhandlingar, tryckta i Kongl. Svenska Vetenskapsakademiens skrifter, erhållit en ofantlig betydelse för känne-

domen om vårt jordklots geologiska utveckling. Man har genom dem för första gången erhållit en omfattande insigt i den forna klimatfördelningen på jordytan och lärt känna åtminstone hufvuddragen af den härliga, af praktfulla skogar bildade växtlighet, som en gång utbredd sig ända till polens grannskap, öfver länder, som nu äro täckta med islager af tusentals fots mäktighet. En annan del af dessa samlingar, nemligen samlingarne af växtförsteningar från Skåne, lemna oss kännedom om den halftropiska växtlighet, som vid den tid då de svenska kolförande lagren bildades, täckte den södra delen af skandinaviska halfön, och har derigenom ej allenast erhållit ett särskildt spännande intresse för oss svenskar, utan äfven en stor betydelse i rent praktiskt hänseende för bedömande af våra kolförande lagers ålder, utsträckning och beskaffenhet. Alla botanister äro dessutom ense derom, att många af den botaniska vetenskapens viktigaste frågor endast kunna vinna en tillfredsställande lösning genom fortsatta studier just af dessa i jordens inre gömda växtlemningar, hvilka oaktadt deras ofantliga ålder ofta äro så underbart väl bevarade, att man på dem kan urskilja ej allenast den yttre formen, utan äfven bladnerv och mikroskopiska delar af fruktredningen.

Redan nu äro Riksmusei samlingar på detta område mycket betydande, men de ökas år för år med nya värderika bidrag, hvilka dock först genom en omsorgsfull bearbetning och granskning af en specialist i ämnet kunna blifva för vetenskapen gäneliga. För en vetenskapsman, som egnar sig åt detta omfångsrika forskningsområde, finnes dock för det närvarande icke någon aflönad plats i vårt fädernesland, hvarken vid dess universitet eller dess Vetenskapsakademi. Att af några i leran eller skiffern för hundratusentals år tillbaka inbäddade blad, frukt eller blomdelar kunna med säkerhet sluta till arten af den växt, dessa lemningar en gång tillhört, är dock ingen lätt sak. Härtill fordras en genom långvarig öfning skärpt blick och ytterst omfattande kunskaper i snart sagdt alla hufvudgrupper af såväl söderns som nordens växtformer. Om någonsin, så fordra därför vården, ordnandet och det vetenskapliga tillgodogörandet af dessa samlingar sin man. Det är därför en orimlighet, att såsom nu förhållandet är vid Riksmuseum, begära att, dessa samlingar skola kunna på ett, för den nutida vetenskapens anspråk värdigt sätt, ordnas och vårdas af samma person, som fått sig anförtrodd vården öfver de lemningar från djurriket, som under de geologiska tidsperiodernas långa följd bäddats in i jordens ytlager. Man kan omöjligen begära att en och samma forskare skall på en gång vara fullt hemmastadd i så väl djur- som växtpaläontologiens mångskiftande former.

Medan de förra böra ordnas, bestämmas och bearbetas i sammanhang med motsvarande grupper af nu lefvande djurformer, och således böra utgöra en underafdelning af Riksmusei zoologiska afdelning, kunna de senare endast bearbetas under ständig jemförelse med nu lefvande växtformer och böra därför förenas med museets öfriga botaniska samlingar. Men detta kan endast ifrågakomma, ifall ökade arbetskrafter kunna beredas för lithörande forskningsområden. Endast en enda intendentplats finnes nemligen för det närvarande att tillgå, för vården af de botaniska samlingarne, och det är redan nu, innan någon förening med de växtpalæontologiska samlingarne egt rum, omöjligt för honom att ensam bestämma och ordna hela det ofantliga, på senare tider ej allenast genom de vanliga inköpen, utan äfven genom mycket betydande donationer ökade forskningsmaterial, som tillhör hans afdelning och som omfattar ej allenast de högre fanerogama växterna, utan äfven ormbunkar, mossor, lafvar, svampar m. m. Redan sedan flera år tillbaka har därför Kongl. Vetenskapsakademien insett det trängande behofvet för en delning af den botaniska afdelningen och sistlidne höst med anledning häraf ingått till Kongl. Maj:t med en underdånig framställning i ämnet, hvaraf dock icke någon framställning till Riksdagen blifvit föranledd. Anslag för vetenskapliga ändamål hafva likväl alltid af Riksdagen bemötts med en synnerlig välvilja och med ett riktigt inseende deraf, att det är till vetenskapens fredliga fält som vi numera äro hänvisade för att värdigt häfda de stora minnen, vi ärfvt från forna dagar. Det är på detta för vår representation så hedrande intresse som jag litat då jag nu, på grund af hvad jag sålunda anfört, vågar föreslå,

att Riksdagen måtte bevilja nödigt anslag för aflönande af en ny botanisk intendent för vården af vissa delar af de palæontologiska och botaniska samlingarna, med samma lönebelopp för den nye intendenten som för öfriga intendenten vid Riksmuseum, nemligen 4,000 kronor fast lön och 1,000 kronor tjänstgöringspenningar om året, jemte tvenne ålders-tillägg, hvardera å 500 kronor, på sätt Kongl. Maj:ts nådiga bref af den 12 Maj 1876 närmare bestämmer.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1881.

A. E. Nordenskiöld.